

České a československé právní dějiny

Úvod a periodizace českých právních dějin

Ladislav Vojáček

- základní a další literatura
- periodizace starších českých právních dějin
- státní aparát

České právní dějiny

2. upravené vydání

Ladislav Vojáček
Karel Schelle
Vilém Knoll

Vydavatelství
a nakladatelství
Aleš Čeněk, s.r.o.

PRAKTIKUM

Z ČESKÝCH PRÁVNÍCH DĚJIN

2. upravené vydání

KAREL SCHELLE a kol.

Darováno p. Dr. Čelakovského 9/10 1892.

Prof. dr. JAROMÍR ČELAKOVSKÝ.

Fotografie vyrobena Dr. Šnajdem.

POVŠECHNÉ
ČESKÉ DĚJINY PRÁVNÍ.

NAPSÁL

JUDR. JAROMÍR ČELAKOVSKÝ,

C. K. PROFESSOR ČESKÝCH DĚJIN PRÁVNÍCH NA UNIVERSITĚ PRAŽSKÉ.

2492 PM2.

(Vyňato z »Ottova Slovníku Naučného«.)

V PRAZE.
TISKEM J. OTTY. — NÁKLADEM VLASTNÍM.
1892.

KNIHOVNA ČESKOSLOV. AKADEMICKÉHO SPOLKU «PRÁVNÍK» V BRNĚ

DĚJINY PRÁVA

na území republiky československé.

Pro potřeby universitních posluchačů napsal
JUDr. & PhDr. Bohumil Baxa,
řádný profesor Masarykovy university v Brně.

SVAZEK XX
V BRNĚ 1935

Nákladem českoslov. akademického spolku «Právnik» v Brně. - Typos, Brno.

*Kadřelka Vojáček
Kolešová*

Nákladem československého akademického spolku Právnik v Brně 1935, Typos Brno

JUDr. & PhDr. Bohumil Baxa,
řádný profesor Masarykovy university v Brně

DĚJINY PRÁVA
na území republiky československé

DR. JUR. JAN KAPRAS

PŘEHLED
PRÁVNÍCH DĚJIN
ZEMÍ ČESKÉ KORUNY

DÍL PRVNÍ A DRUHÝ:

Právní prameny a dějiny státního zřízení

(Ukázky z pramenů)

Páté, přepracované vydání

*Ladislav Vojtěch
Holýš*

V PRAZE 1935

Nákladem vlastním – Tiskem Pražské akciové tiskárny

22.000,00
1943
Kč. 13.—

12/21 1974

Akademik Václav Vaněček,
nositel Řádu práce

DĚJINY STÁTU A PŘÁVA
V ČESKOSLOVENSKU
do roku 1945

*Schváleno výnosem ministerstva školství ČSR čj. 25.984/74-31
ze dne 14. října 1974
jako vysokoškolská učebnice*

Třetí, doplněné a přepracované vydání

Orbis — Praha

Právní dějiny

na území České republiky

Jiří L. Bílý

 EDICE
VYSOKOŠKOLSKÉ
PRÁVNICKÉ
UČEBNICE

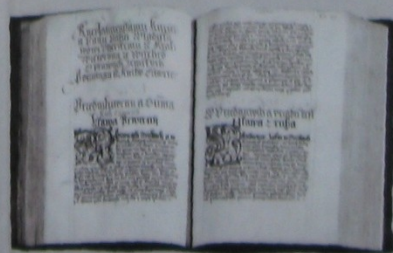

DĚJINY ČESKÉHO A ČESKO SLOVENSKÉHO PRÁVA

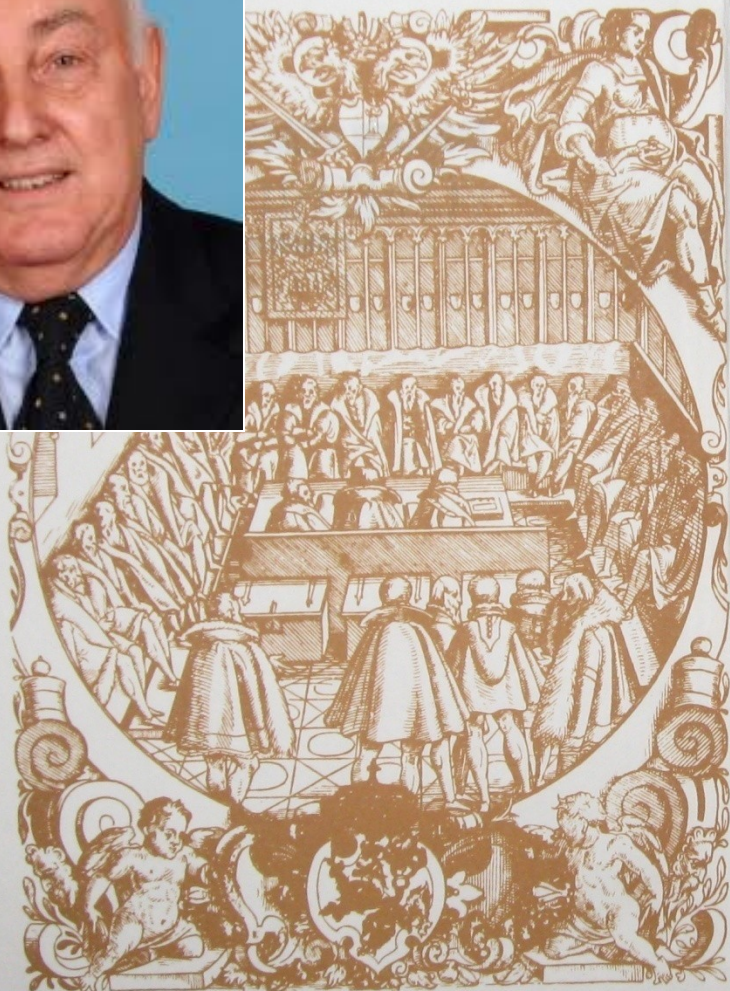
KAREL MALÝ a kolektiv autorů

 LINDE Praha a.s. – Právnícké a ekonomické nakladatelství a knihkupectví Bohumily Hořínkové a Jana Tuláčka, Opletalova 35, Praha 1

DO ROKU 1945

KAREL MALÝ — FLORIAN SIVÁK

Dějiny státu a práva v ČESKOSLOVENSKU

I. DÍL

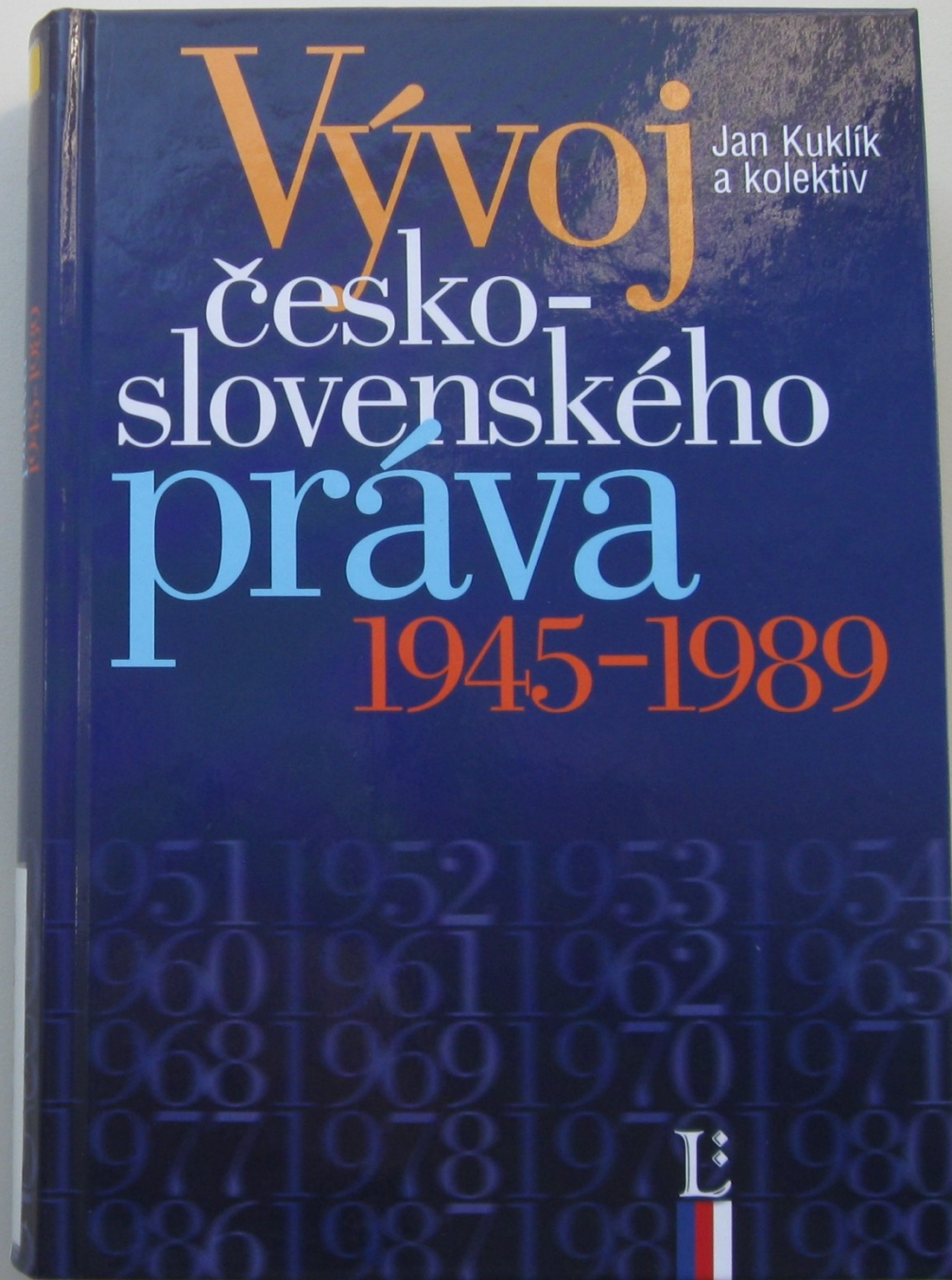
do r. 1918

SCHVÁLENO ROZHODNUTÍM MINISTERSTVA
ŠKOLSTVÍ ČESKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY
Č. J. 9857/87—31 ZE DNE 25. ÚNORA 1987 JAKO
CELOSTÁTNÍ VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICE PRO
STUDENTY PRÁVNICKÝCH FAKULT.

SCHVÁLENO ROZHODNUTÍM MINISTERSTVA
ŠKOLSTVÍ SLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ
REPUBLIKY Č. J. Š 1395/1987 ZE DNE 11. 2. 1987
JAKO CELOSTÁTNÍ VYSOKOŠKOLSKÁ UČEBNICE
PRO STUDENTY PRÁVNICKÝCH FAKULT.

Panorama
Praha
1988

Periodizace - varianta

- 1. Velkomoravská říše
- 2. Samostatný český stát (do 1526)
- 3. Český stát jako součást habsburské monarchie (do 1918)
- 4. Československý stát (do 1992)

Periodizace - varianta

- 1. Patrimoniální stát
- 2. Stavovská monarchie
- 3. Absolutistický stát
- 4. Konstituční stát
  - habsburský
  - československý
  - (Č-SR, protektorát, 3. republika)
- 5. Totalitní stát „budující socialismus“
(od 1948)

Periodizace - varianta

- 1. Vývoj státu a práva do roku 1620
- 2. Vývoj státu a práva v letech 1620 – 1848
- 3. Vývoj státu a práva v letech 1848 – 1992

Vznik státu

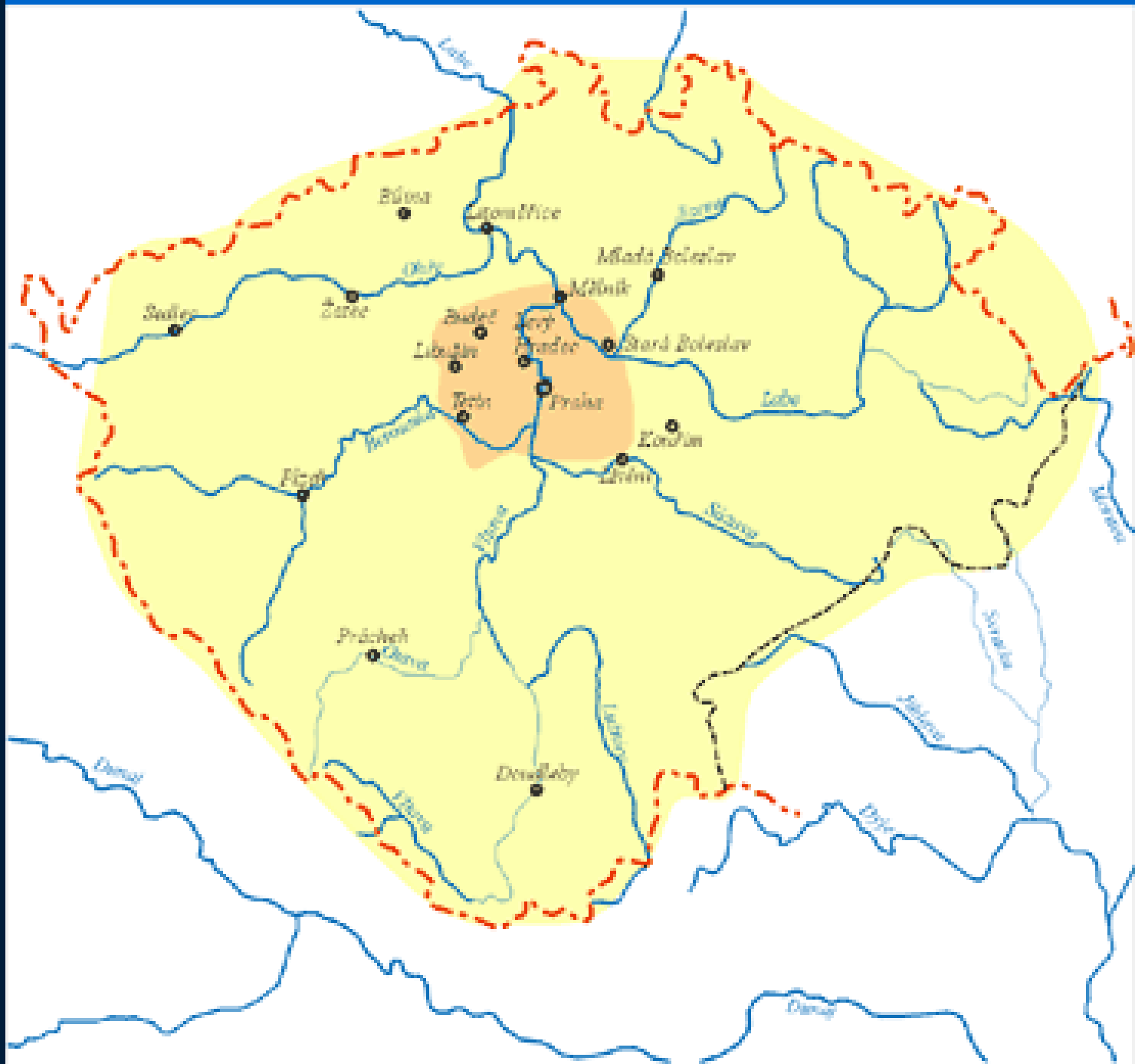
- postupný, dlouhodobý proces oslabování rodových struktur
- Velkomoravská říše (důkaz = přijetí křesťanství)
- raně feudální stát se silnou centrální mocí a formující se územní správou

Stát a právo na území České republiky do roku 1620

1. Centralizující státní moc ranného středověku (do poloviny 11. st.)
2. Feudální rozdrobenost a její postupné překonávání (do začátku 15. st.)
3. Husitství (první polovina 15. st.)
4. Stavovství a stavovská monarchie

Český stát
na počátku
10. století

Český stát ve druhé polovině 10. století

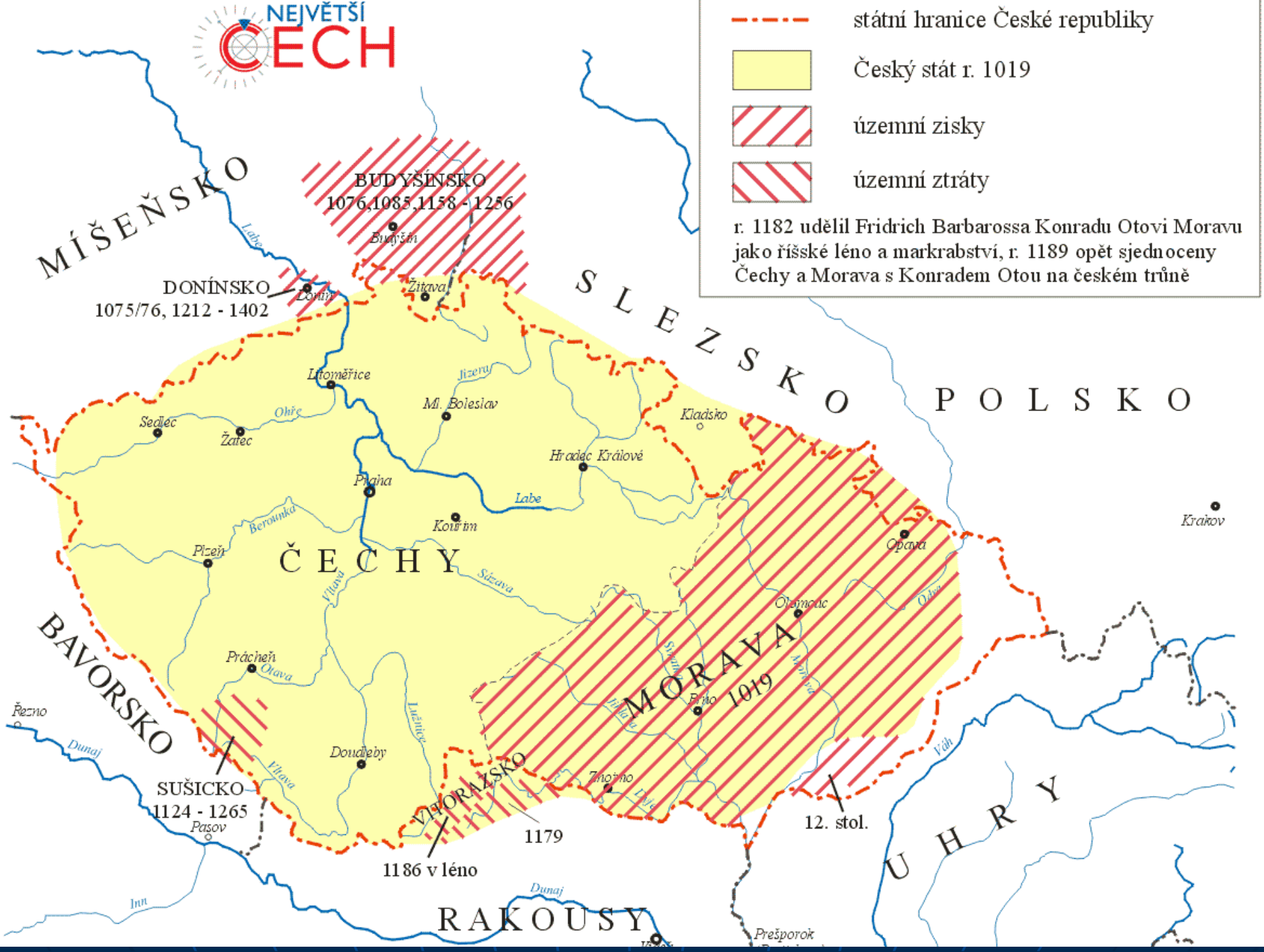
----- státní hranice České republiky

Český stát r. 1019

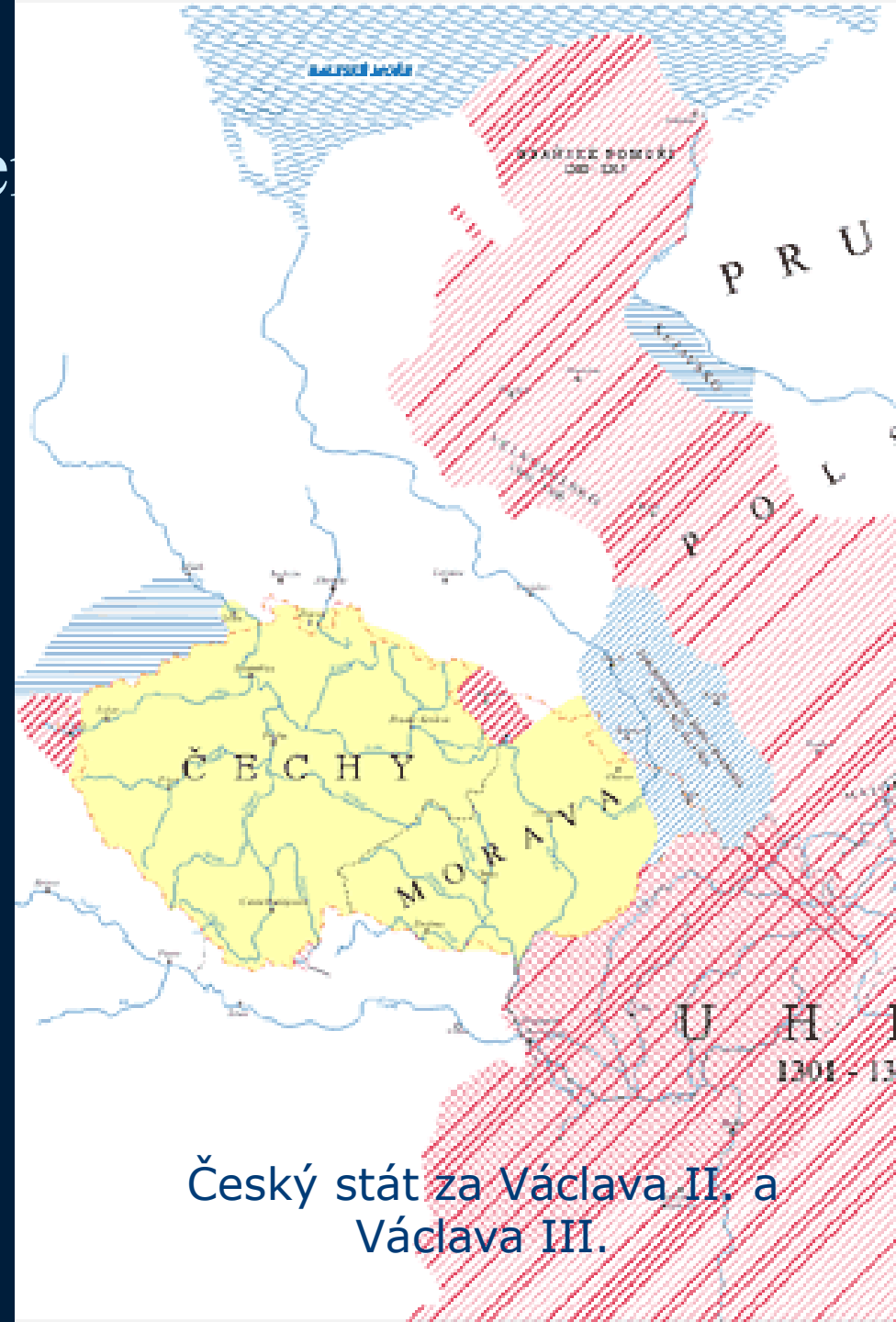
územní zisky

územní ztráty

r. 1182 udělil Fridrich Barbarossa Konradu Otovi Moravu jako říšské léno a markrabství, r. 1189 opět sjednoceny Čechy a Morava s Konradem Otou na českém trůně

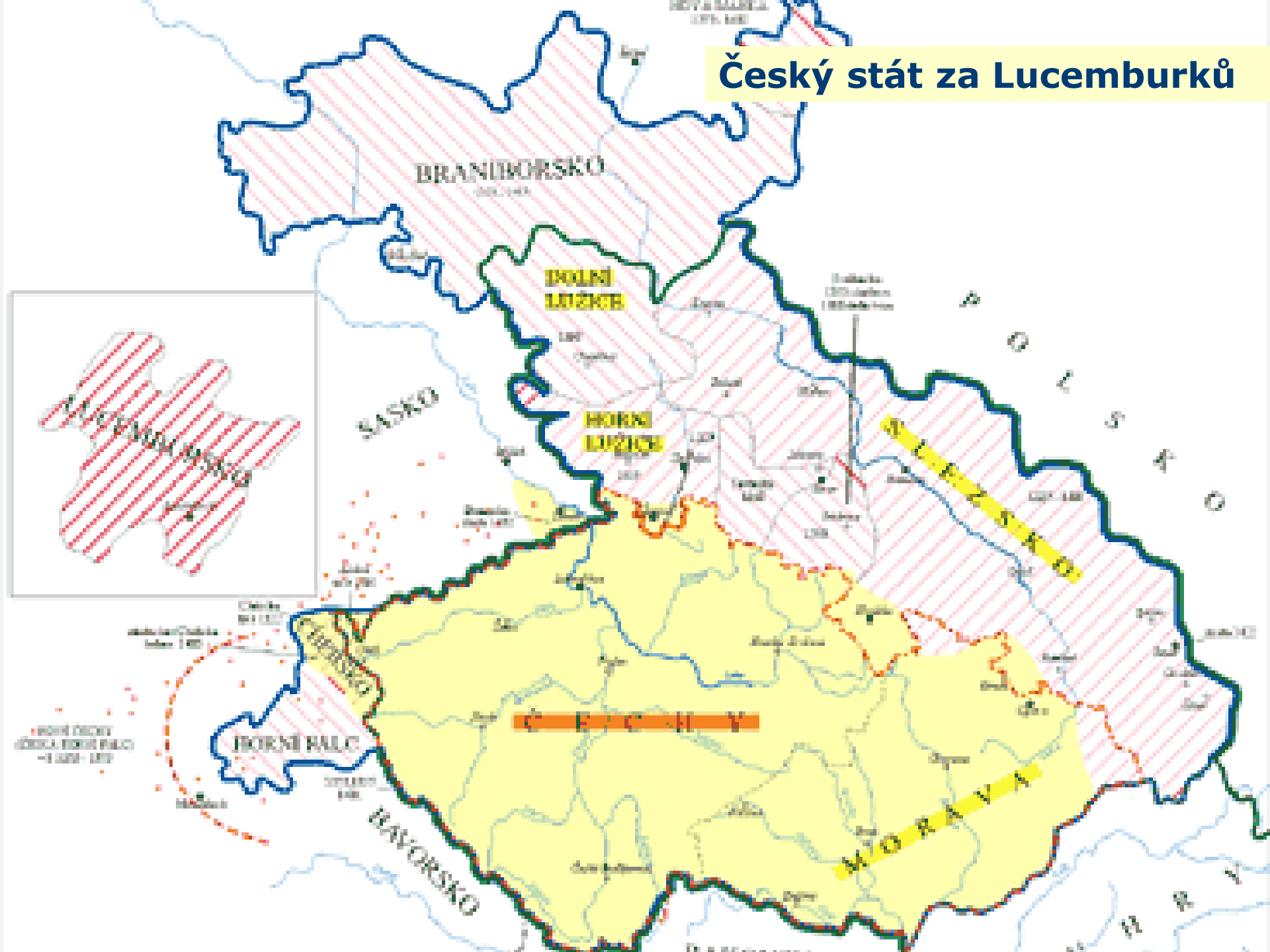

Český stát za Václava II. a Václava III.

Český stát za Lucemburků

České země za Jagelovců

Základní periodizace 1620 – 1948

1. Habsburský absolutismus (do roku 1848)
2. Konstituční éra habsburské monarchie (do roku 1918)
3. První ČSR (do roku 1938)
4. Druhá Č-SR (do roku 1939)
5. Protektorát Čechy a Morava (do roku 1945)
6. Socializující demokracie (do roku 1948)

Období habsburského absolutismu (1620-1848)

1. Počátky absolutismu
2. Osvícenský absolutismus (1740 – 1789)
3. Metternichovský (policejní)
absolutismus

České země v 17. a 18. století

Konstituční éra habsburské monarchie (1848-1918)

1. Revoluce let 1848-1849
2. Bachovský absolutismus
3. Obnovení konstitučního režimu
4. Rakousko-uherský dualismus

Shrnutí: obecně k vývoji státu do roku 1918

■ 1. patrimonialní pojetí státu

- středobodem státní organizace ve středověku panovník = velkomoravské kníže, české kníže (král)

■ 2. stát jako právnická osoba

a) nejdříve moc v rukou panovníka a stavů

- česká (svatováclavská) koruna → země Koruny české

b) za absolutismu panovnické samovlády, centralizace a byrokratizace státního aparátu, ...

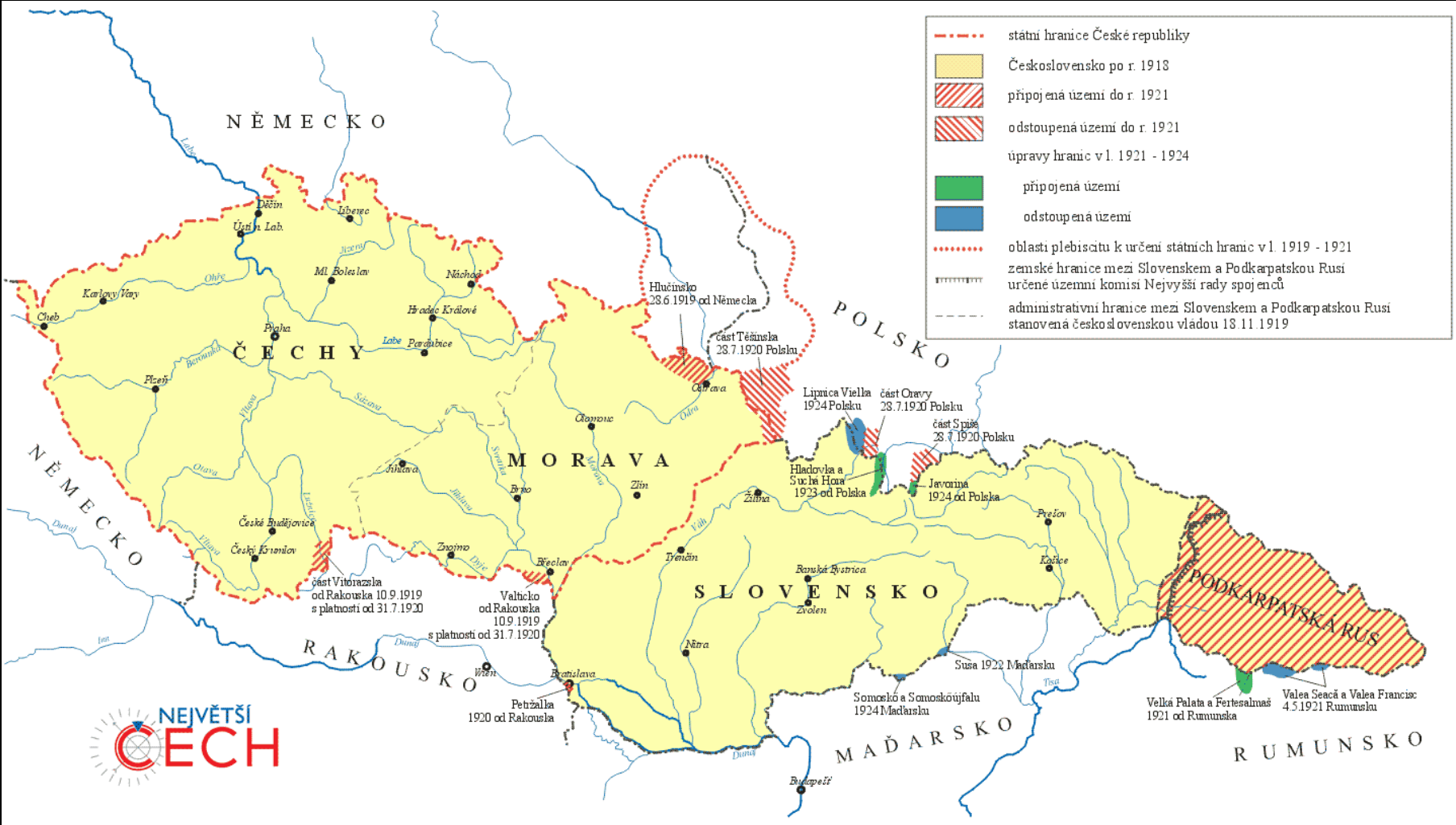
c) v konstitučním státě dělba moci, občanská práva

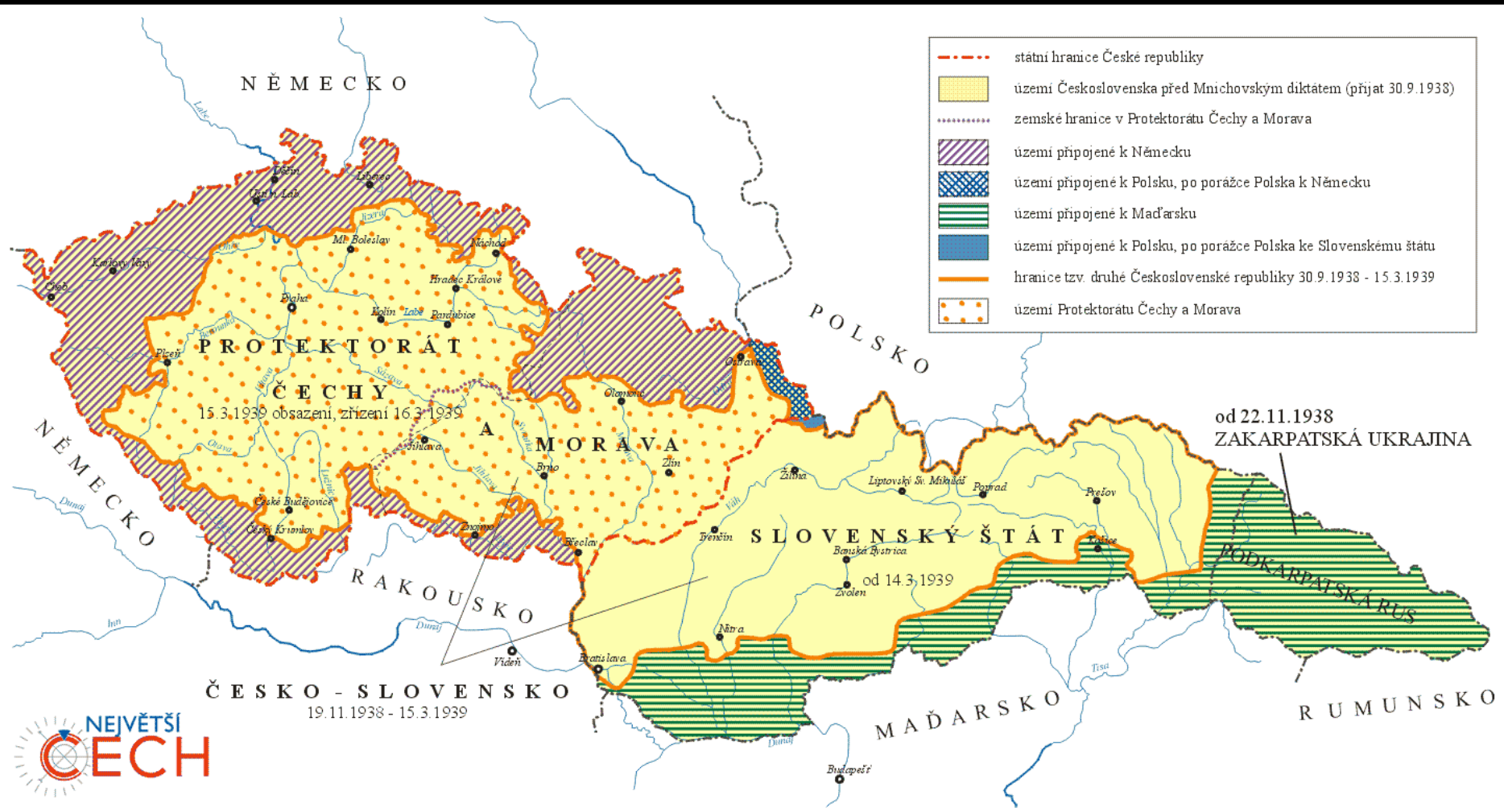

Vývoj československého státu

- I. republika 1918 – 1938 (ČSR)
- II. republika 1938 – 1939 (Č-SR)
- Protektorát Čechy a Morava + Slovenský stát (1939 – 1945)
- socializující demokracie (1945 – 1948)
- tzv. lidově demokratické a socialistické Československo (1948 – 1989)
- listopadová ČSFR (1989 – 1992)

Mezníky ústavního vývoje období let 1948 až 1989

- únorový zvrat a Ústava 9. května (1948)
- tzv. socialistická ústava 1960
- federalizace republiky 1968/1969
- listopad 1989